

גנרא:

במשנה מבואר שם כתוב "מהיום ולאחר מיתה", קנה הבן את הנכסים לאחר מותו אביו בקנין גמור.

ומקשה הגדירה: **וכי כתוב "מהיום ולאחר מיתה" מי הרי?** כלומר, מדוע הוי מתנה גמורה?

הא תנע במסכת גיטין: הכותב לאשתו "הרי זה גיטך מהיום ולאחר מיתה", גט ואינו גט, דהיינו, מספקא לנו מה כוונתו באוטו גט, האם התכוון לומר "מעכשו יהא גט אם אמות", ובמקרה זה הגט חל.

או שמא חזר בו, וכוונתו לגורשה לאחר מותה. ובמקרה זה הגט בטל. ד"אין גט לאחר מיתה".

ולכן, אם מת, מספק, חולצת [שמא אלמנה היא, וצריכה יבום], ולא מתיבמת [שמא גורשה היא, ואינה טעונה יבום]. עד כאן המשנה.

ואם כן קשה, מדוע במשנתנו כשכתב "מהיום ולאחר מיתה" היי מתנה גמורה, ולא חשבנו שמא חזר בו והתכוון להקנות לו את המתנה לאחר מיתה, ואין קניין לאחר מיתה?

ומתרצת הגירה: **התם גבי גט, שי אפשר**

נמצא שלא הקנה להם כלום אלא אחר מותו, ואין קניין לאחר מיתה. דברי רבי יהודה.

רבי יוסף אומר, איןנו צריך לכתחזק הכתוב ובגמרא מבואר טעמו, לפי שהזמן הכתוב בשטר מוכח עליו שמאתו היום הקנה להם את גוף הקרקע, שם לא כן, למה כתוב את הזמן בשטר?!

ולכן, הכותב **נכסיו לבנו לאחר מותו**, באופן המועלן כנ"ל, האב אינו יכול למוכר את הנכסים מכירה מוחלטת, מפני שהן בתוכו **לבן, וגופן קניי לו.**

וזהבן אינו יכול למוכר את הנכסים בחיי האב מפני שהן ברשות האב לפירות עד מותו.

ולכן, אם מכר האב את הנכסים בחיי ולא פירש מה כוונתו, הנכסים ממכרים לפירותיהם עד שימושות⁽¹⁴⁴⁾. וכשימות, חוזרים לבן או לירושיו. כיוון שגוף הנכסים קניי לבן כבר מעכשייו.

ואם מכר הבן את הנכסים בחיי האב, אין לווקח בהן כלום, עד שימושות האב.

וכשמת, זכה הלווקח בנכסים ובפירות כמו הבן.

ובגמרא יבואר האם גם במקרה שמת הבן בחיי האב זוכה הלווקח בנכסים. :

שהקשה מכאן על דברי הריב"ש, שימוש מדבריו שם שיר פירות לעצמו אינו יכול למכרם לאחר. ועיין באור שמח שם במה שיישב דברי הריב"ש.

מיתה היא שייכת לשני.

144. ומוכח מכאן, שם שיר לעצמו פירות, יכול למוכרים למי שירצה. ועיין במשנה למלך (מכירה כד טז)